

Tantárgyleírás	
Tantárgy neve magyarul	A Biblia és a zeneirodalom 1.
Tantárgy neve angolul	The Bible and the History of Music 1
Kreditértéke	3
A tantárgy besorolása	kötelezően választható
Óraszám az adott félévben (nappali/levelező)	15/8
Szervezeti egység	A Biblia és a Művészetek Tanszék
Tantárgyfelelős	Dr. Kocziszky Éva [71519472008]
Tantárgy oktatásába bevont oktató	Tóth Judit [78943228300]
Ismeretanyag tömör leírása	<p>A tárgy lényegét tekintve egy speciális szempontú zenetörténet, melynek témája: a zene a Bibliában – a Biblia a zenében. Az első félévben azt vizsgáljuk meg, milyen súllyal s hol beszél a Szentírás a zenéről, ezen belül Istennek szentelt zenéről, hogyan alakult ki utóbbi szervezett formája, milyen következtetéseket vonhatunk le ezek alapján az Istennek tetsző egyházi zenéről, zenélési formákról. Sorra vesszük az egyes korok vallásos zenéit a bibliai időktől az ellenreformációig.</p> <p>Fő témakörök:</p> <p>1. A zene útja a bibliai kezdetektől időszámításunkig, ezen belül az ószövetségi zsidó zenéé Jézus koráig. Hogyan fejlődött, illetve torzult a történelmi változások hatására az ének- és hangszeres kultúra (pl. az egyiptomi rabszolgaság vagy a babiloni fogság következményeként, bálványimádásba süllyedt izraeli királyok uralkodása alatt). Zenei formák, zenélési módok az egyes korokban, királyok, próféták szerepe (kiemelten Mózesé, Sámuelé, Dávidé, Salamoné). Zenészek és mecénások, énekszövegek fajtái, a salamoni templomi zenei szolgálatok mikéntje.</p> <p>2. A keresztény zene az őskeresztény időktől a reformációig: mit vett át az őskereszténység a zsidóktól. A konstantinuszi fordulat hatása az egyházi zenére, Ambrosius és Arezzo Guido újításai, a többszólamúság és a mise formájának kialakulása, Machaut miséje, a reformátorok (Luther, Kálvin) eltérő viszonyulása az egyházi zenéhez, a Tridenti Zsinat állásfoglalása, Palestrina szerepe. Schütz munkássága a reformáció szellemében.</p> <p>3.-4. A barokk zene társadalmi és szellemi háttere, az egyházi zene új formákkal, kifejezési eszközökkel való bővülése. Az egyes zenei műfajok és azok kialakulásának bemutatása (kantáta, oratórium, passió, opera, templomi dráma, sacra rappresentazione). J. S. Bach jelentősége, munkássága, a Máté-passió bemutatása. Händel művészete, bibliai tárgyú oratóriumai, a Messiás bemutatása. A mű koncepciójának kiemelése (a teljes megváltási tervet bemutatja, s mint ilyen egyedülálló a zenetörténetben). A barokk zene, mint a keresztény zene fénykora: összehasonlítása a virágzó zsidó zeneérettel, zenével. Hasonlóságok, törvényszerűségek.</p>
Előtanulmányi feltételek	–
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők	Az órák zenehallgatás-központúak.
Kötelező irodalom	<ul style="list-style-type: none"> • Tóth Judit: A Biblia és a zeneirodalom, (Sola Scriptura főiskolai jegyzet)-kézirat
Ajánlott irodalom	<ul style="list-style-type: none"> • Sendrey, Alfred: Musik in Alt-Israel, Deutscher Verlag für Musik, Kassel, 1970. • Szabolcsi Bence: A zene története, Zeneműkiadó, Budapest, 1958. • Wilson-Dickson, Andrew: Fejezetek a keresztény zene történetéből, Gemini Kiadó, Budapest, 1998. • Yehudi Menuhin- Curtis W. Davis: Az ember zenéje Zeneműkiadó, Budapest, 1981.
A tanóra típusa	előadás
Oktatás nyelve	magyar (hun)
Számonkérés módja	kollokvium